

Loppuraportti: Uraverkosto -hanke 1.1. - 31.12.2022

Hankkeen yhteystiedot:

Uraverkosto
Keski-Suomen yhteisöjen Tuki ry
Matarankatu 6 A1
40100 Jyväskylä

Yhteyshenkilö:

Tiina Sivonen
tiina.sivonen@kyt.fi
puh 0400 365760

1. Avustettavan toiminnan tavoitteet ja tulokset

1.1 Hankkeen laadulliset tulokset

Uraverkosto -hankkeen laadullisena tavoitteena oli auttaa toimintaan osallistuvia työnhakijoita tunnistamaan ja sanoittamaan osaamistaan sekä tavoitteitaan. Toimintaan osallistujia haluttiin auttaa rakentamaan itselleen polkua kohti kestävästä työllistymisestä ja tunnistamaan työelämässä merkityksellisiä asioita antamalla konkreettisia työkaluja omannäköisen työelämän rakentamiseen. Tätä tavoitetta tukevaa toimintaa hankkeessa on toteutettu erityisesti Työelämän Muovailustudio -valmennuksessa.

Maksatushakemusten mukana toimitettujen Muovailustudion itsearviointien perusteella voidaan todeta, että valmennukseen osallistuneet ovat saaneet hankkeen kautta apua edellä mainittuihin asioihin. Valmennuksen alussa ja lopussa tehdyt itsearviointit tekevät näkyväksi muutoksen, joka valmennuksen aikana on tapahtunut. Osallistujat ovat kirkastaneet arvojaan, tunnistaneet osaamistaan ja rakentaneet itselleen selkeämmän suunnitelman tulevaisuuteen. Myös luottamus omaan tulevaisuuteen on vahvistunut.

Hankkeen toisen palvelun, Työnhakuverstaan, laadullisia tuloksia on selvitetty joulukuun 2022 alussa tehdyllä palautekyselyllä, johon vastauksia saatiin neljältätoista toimintaan osallistuneelta työnhakijalta. Vastauksissa korostui toimintaan osallistujien arvostus saamaansa ohjausta kohtaan. Palautekyselyyn vastanneet uskoivat saamansa avun (esim. CV:n tai työhakemusten muokkaus, työhaastattelusparraus) parantavan työllistymisen mahdollisuuksia. Palautekyselyn mukaan osallistujat kokivat tulleen kuulluiksi ja kiireetön sekä laadukas uraohjaus sai kiitosta osallistujilta.

Osana hankkeen toimintaa haluttiin tuoda yhteen työllisyyspoliittisissa hankkeissa ohjaustyötä tekeviä jakamaan osaamista ja oppimaan yhdessä. Verkosto nimettiin Typorukkaseksi ja se kutsuttiin koolle hankkeen toiminnan käynnistyttyä. Typo -hankkeista verkoston toimintaan kiinnostusta osoittivat kuitenkin vain Työtä etsimässä -hankkeen sekä Luotsi -projektin työntekijät, joten verkosto avattiin kaikille järjestökentällä työllisyyden ohjaustyötä tekeville. Verkosto kokoontui vuoden aikana neljä kertaa ja tapaamisiin osallistui vuoden aikana yksitoista henkilöä seitsemästä eri järjestöstä tai säätiöstä. Tapaamisissa jaettiin osaamista ja kokemuksia ohjausmenetelmistä, onnistumisista tai epäonnistumisista asiakasohjauksessa sekä keskusteltiin uudesta työnhaun palvelumallista.

Yhtenä hankkeen laadullisena tuloksena voidaan pitää asiakastavoitteen saavuttamista lähes yksinomaan hankkeessa tehdyn viestinnän ja markkinoinnin avulla. Suurin osa toimintaan osallistuneista löysi hankkeen sosiaalisen median markkinoinnin ja muun hankkeessa tehdyn viestinnän tai ystävän suosituksen kautta. Viestintä ja markkinointi vei hankehenkilöstöltä paljon työaika, mutta tätä kautta onnistuttiin puhuttelemaan ja tavoittamaan hankkeen kohderyhmään kuuluvia työnhakijoita mukaan toimintaan.

1.2 Hankkeen määrälliset tulokset

Uraverkosto -hankkeeseen tavoiteltiin vuoden aikana **60–70 osallistujaa**. Työelämän Muovailustudioon tavoiteltiin n. 40 osallistujaa ja Työnhakuverstaaseen 20–30 osallistujaa. Hankkeessa annettiin uraohjausta vuoden aikana **69 asiakkaalle**, joista Työelämän Muovailustudioon osallistui 36 henkilöä ja Työnhakuverstaaseen osallistui 33 henkilöä. Uraohjausta hankkeen eri palveluiden välillä annettiin usein myös ristiin niin, että esimerkiksi keväällä Työelämän Muovailustudioon osallistunut saattoi kesän jälkeen pyytää apua Työnhakuverstaan puitteissa tai Työnhakuverstaalle ilmoittautunut tuli mukaan seuraavaan Työelämän Muovailustudioon.

Työelämän Muovailustudioita järjestettiin vuoden aikana yhteensä neljä ja ne olivat kestoltaan yhdeksän viikkoa. Yhdeksän viikon valmennuksen aikana ryhmätapaamisia oli yhteensä 11, jonka lisäksi osallistujat saivat halutessaan myös henkilökohtaista ohjausta omaan prosessiinsa.

Alkuvuodesta hankkeen kotisivuilla julkaistiin kattava Työhaun työkalupakki. PDF-tiedosto on ladattu toimintavuoden aikana kotisivuiltamme **106 kertaa**.

2. Hankkeen kohderyhmää koskevat tiedot

Uraverkoston 69 asiakkaasta

45 prosenttia (31 hlö) on ollut työttömänä alle 12 kuukautta

10 prosenttia (7 hlö) on ollut työttömänä yli 12 kuukautta

13 prosenttia (9 hlö) on ollut työttömänä yli 24 kuukautta

26 prosenttia (18 hlö) on ollut työttömyysuhan alaisena

4 prosenttia (3 hlö) asiakkaalla on ollut jokin todettu vamma tai sairaus

81 prosenttia (56 hlö) on ollut korkeakoulutettuja

19 prosenttia (13 hlö) on ollut ammatillisen koulutuksen saaneita

7 prosenttia (5 hlö) on ollut oppilaitoksesta valmistuvia

1 prosenttia (1 hlö) on ollut iältään alle 25-vuotias

1 prosenttia (1 hlö) on ollut iältään yli 60-vuotias

98 prosenttia (67 hlö) on ollut iältään 25-59 -vuotiaita.

100 prosenttia (69 hlö) on ollut kantasuomalaisia

74 prosenttia (51 hlö) asiakkaista on ollut naisoletettuja

26 prosenttia (18 hlö) asiakkaista on ollut miesoletettuja

Lähes puolet hankkeen toimintaan osallistuneista on ollut työttömänä alle vuoden ja noin neljännes osallistujista on ollut työttömyysuhan alaisena, yleisimmin määräaikaissä työsuhhteessa. Suurin osa osallistujista (81 prosenttia) on ollut korkeakoulutettuja. Huomion arvoista on, että oppilaitoksesta valmistumassa olleet osallistujat ovat omanneet jo jonkin aikaisemman tutkinnon. Alle 25-vuotiaita tai yli 60-vuotiaita henkilöitä (1 prosentti molempia) ei ole juurikaan osallistunut hankkeen toimintaan. Kaikki osallistuneet ovat olleet taustaltaan kantasuomalaisia. Uraohjauksen tarpeessa olleet maahanmuuttajataustaiset henkilöt on tarvittaessa ohjattu KYT ry:n maahanmuuttaneille suunnattuun Työtä etsimässä -hankkeeseen. Vain neljäsosa osallistuneista on ollut miesoletettuja.

Osallistujien asuinpaikka hankkeeseen osallistumisen aikana:

Jyväskylä 56 hlö

Muurame 3 hlö
Laukaa 3 hlö
Keuruu 3 hlö
Uurainen 2 hlö
Viitasaari 1 hlö
Hankasalmi 1 hlö

Etäyhteyksin tarjottu uraohjaus mahdollisti hankkeen toimintaan osallistumisen myös Jyväskylän ulkopuolelta. Työelämän Muovailustudioon sekä Työnhakuverstaaseen osallistuneista noin viidennes (19 prosenttia) asui muualla kuin Jyväskylässä.

2.1 Hankkeen kohderyhmälle tarjotut julkiset työvoimapalvelut ja muut palvelut

Uraverkosto -hankkeen tavoitteena on ollut antaa osallistujille työkaluja työnhaun tehostamiseen ja itsetuntemuksen lisäämiseen, joten hankkeessa tarjottu uraohjaus ei ole välttämättä johtanut työllistymiseen välittömästi ohjauksen päättyessä. Osa osallistujista on työllistynyt valmennuksen aikana, jolloin tieto työllistymisestä on tavoittanut myös hankehenkilöstön. Osa toimintaan osallistuneista on työllistyttyään kertonut tilanteestaan ja kiittänyt saamastaan avusta, jolloin hankkeessa on voitu tallentaa tieto työllistymisestä. Hankkeen toiminaan osallistujat ovat vastanneet heille lähetettyihin palautekyselyihin nimettöminä, jolloin tietoa työllistymisestä ei ole voitu kirjata asiakasseurantaan. Nimettömällä palautteella on kuitenkin haluttu kannustaa vastaamaan ja antamaan rehellistä palautetta palvelun vaikuttavuudesta, jotta toimintaa on voitu kehittää edelleen.

Toimintaan osallistuneiden sijoittumisesta valmennuksen jälkeen tiedossamme ovat seuraavat määrät:

Avoin työpaikka 16 hlö
Palkkatukityö 2 hlö
Työkokeilu 1 hlö
Muut palvelut 4 hlö (opinnot 2 hlö, yrittäjyys 2 hlö)

2.1 Kohderyhmään kuuluvien asiakkaiden antama palaute

Uraverkosto -hankkeessa on kerätty palautetta sekä Työelämän Muovailustudioon, että Työnhakuverstaaseen osallistuneilta. Työelämän Muovailustudiossa palautetta valmennuksesta on kysytty valmennuksen lopussa sekä kolme kuukautta valmennukseen osallistumisen jälkeen. Kaikki valmennuksen lopussa palautekyselyyn vastanneet olisivat suositelleet valmennusta ystävälleen ja olivat valmennuksen kokonaisuuteen tyytyväisiä. Palautteessa kiiteltiin erityisesti valmennuksen laadukkaita ja monipuolisia työkaluja sekä oivalluksia antaneita tehtäviä. Myös ryhmämuotoisuus ja muiden osallistujien kanssa keskusteleminen koettiin mielekkääksi ja oman tilanteen reflektion mahdollistaneeksi toteutustavaksi. Jyväskylän ulkopuolelta osallistuneet olivat tyytyväisiä etäosallistumismahdollisuuteen, joskin palautteissa nousi esille myös toive lähitapaamisista ryhmän kiinteyttä ja keskinäistä luottamusta kehittävästä toimintatapana. Osalle osallistujista etätapaamiset olivat haastava tapa työskennellä ja osalle ne mahdollistivat helpon ja turvallisen tavan osallistua omasta kodista käsin. Valmennuksen sisällöistä eniten kiitosta saivat arvojen parissa tehty työskentely sekä suunnitelmien ja haaveiden tuominen käytännön tasolle, toteutettaviksi teoiksi asti. Suunnan kirkastuminen sekä seuraavien käytännön tekojen tunnistaminen näkyivät sekä palautteissa, että aiemmin mainituissa itsearvioinneissa. Palautteen perusteella osallistujien panos valmennukseen vaihteli suuresti. Jotkut osallistujat käyttivät valmennuksen itsenäisiin tehtäviin useita tunteja, enimmillään lähes kymmenen tuntia viikossa ja jotkut vähemmän. Keskimäärin osallistujat työskentelivät viikoittain valmennuksen parissa noin viisi tuntia.

Kolme kuukautta osallistumisen jälkeen pyydettyyn palautteeseen vastasi selkeästi pienempi määrä osallistujia, kuin välittömästi valmennuksen jälkeen kerättyyn palautteeseen. Saaduissa palautteissa oltiin edelleen tyytyväisiä valmennuksen antamiin sisältöihin ja valmennusta oltiin edelleen valmiita suosittelemaan ystävälle. Vastaajat kokivat valmennuksen edistäneen omaa työllistymistä ja hyvinvointia työhaussa. Niiden kohdalla, jotka eivät olleet vielä työllistyneet nousi palautteissa esiin jonkin verran tarpeita esimerkiksi oman osaamisen viestimiseen ja markkinointiin liittyen. Osallistujia ohjattiinkin olemaan tarvittaessa valmentajiin yhteydessä työnhaun edistämiseksi myös Muovailustudion jälkeen.

Työnhakuverstaan asiakkaille lähetettiin palautekysely joulukuun alussa. Palautekyselyyn vastasi 14 osallistujaa (42 prosenttia osallistujista). 13 vastaajaa koki saaneensa ohjauksesta paljon apua tilanteeseensa ja 1 vastaaja vähän apua. 13 vastaajaa koki ohjauksen vastanneen odotuksia ja 1 vastaaja koki ohjauksen vastanneet osittain odotuksia, yksi vastaaja koki ohjauksen ylittäneen odotuksensa. Viisi vastaajaa koki ohjauksen edistäneen omaa työllistymistä, kahdeksan ei osannut sanoa ja yksi vastaaja ei kokenut työllistymisensä edistyneen ohjauksen seurauksena. Sanallisissa palautteissa kerrottiin työllistymisestä sekä tuotiin esille sitä, ettei ohjaus ole vielä näkynyt työllistymisessä mutta luottamus omaan tekemiseen työhaussa on kasvanut. Kaikki palautekyselyyn vastanneet suosittelisivat palvelua ystävälleen.

3. Avustettavan toiminnan toteutus

Vuoden aikana Uraverkosto -hankkeessa tarjottiin ryhmämuotoista uraohjausta Työelämän Muovailustudiassa, jonka tavoitteena oli auttaa työttömiä työnhakijoita kirkastamaan omaa osaamista, rohkaista ja innostaa näkemään uusia mahdollisuuksia työllistymiseen, rakentaa polkuja kohti kestävää työllistymistä ja innostaa itseohjautuvuuteen oman urapolun suunnittelussa. Henkilökohtaista ohjausta tarjottiin Työnhakuverstaalla, jossa autettiin ohjattavia markkinoimaan omaa osaamistaan esimerkiksi työnhaun asiakirjoja tai LinkedIn -profiilia viimeistelemällä, sparraamalla työhaastatteluun tai videomuotoisen CV:n tekemiseen. Lisäksi hankkeen kotisivuilla julkaistiin alkuvuodesta 2022 Työnhakuopas avuksi itsenäisesti tehtävään työnhakuun sekä työnhaun tehostamiseen. Kohderyhmälle suunnatun toiminnan lisäksi Uraverkosto -hanke koordinoi työllisyyden ohjaustyötä järjestöissä tekevien työntekijöiden verkostoa, Tporukkasta.

Eniten hankkeen toiminnan toteutusta on haastanut yhteistyö asiakasohjauksessa sekä TE-toimiston, että työllisyyden kuntakokeilun ja Jyväskylän työllisyyspalveluiden kanssa. Hankkeesta on tiedotettu sekä TE-toimiston asiantuntijoita että kuntakokeilun omavalmentajia säännöllisesti sekä sähköposteilla, uutiskirjeillä, että Teams -tapaamisin, mutta tehdyistä toimenpiteistä huolimatta vain murto-osa hankkeen asiakkaista ohjautui hankkeeseen tätä kautta. Vuoden lopussa TE-toimiston asiantuntijoille sekä omavalmentajille suunnattuun palautekyselyyn saatiin vain yhdeksän vastausta ja vastauksissa korostui se, ettei hankkeen toimintaa ole muistettu työn kiireessä monien palveluiden joukosta tai sen olemassaolosta ei ole edes tiedetty. Kolme vastaajaa tiesi asiakkaidensa hyötynneen hankkeen palveluista. Hankkeen tuntevat kuvasivat hankkeen toimintaa helposti lähestyttäväksi, asiakaslähtöiseksi ja merkitykselliseksi. Palautekyselystä voidaan päätellä, että viestinnässä asiantuntijoiden ja omavalmentajien suuntaan on epäonnistuttu. Viestinnän määrä on ollut joko liian vähäistä tai sisällöltään tehotonta.

Asiakasohjauksen yhteistyön puuttuessa lähes kokonaan, hankehenkilöstö onkin vuoden aikana käyttänyt paljon työaikaan viestintään ja markkinointiin sosiaalisessa mediassa. Tämän työn ansiosta hanke on saavuttanut sille asetetut asiakastavoitteensa. Kohderyhmää puhutteleva viestintä ja mielenkiintoiset sisällöt ovat tuoneet hankkeen sosiaalisen median kanaville säännöllisesti uusia seuraajia ja edistäneet kohderyhmän ilmoittautumista mukaan toimintaan.

4. Avustettavan toiminnan yhteistyöverkosto

Keski-Suomen TE-toimiston myöntämän työllisyyspoliittisen avustuksen (75 prosenttia hyväksyttävistä kuluista) lisäksi hanke on saanut rahoitusta Jyväskylän kaupungilta. Jyväskylän kaupungin osallistuminen hankkeen rahoitukseen on auttanut kattamaan typo-avustuksesta puuttuvaa 25 prosentin osuutta sekä lisäksi myös sellaisia kuluja, joita typo -rahoituksella ei voida kattaa, kuten mm. henkilöstön tilavuokrat. Jyväskylän kaupungin rahoitus on mahdollistanut hankkeen toteuttamisen hankepäätöksen mukaisesti.

Hankkeessa on tehty yhteistyötä Keski-Suomen TE-toimiston, Jyväskylän kaupungin työllisyyspalveluiden ja kuntakokeilun kanssa. Loppuvuodesta hanke teki erityisesti asiakasohjautuvuuden kannalta hedelmällistä yhteistyötä OsaajaKS hankkeen kanssa. Uraverkosto -hanke oli mukana OsaajaKS -hankkeen, Keski-Suomen TE-toimiston sekä Jyväskylän kaupungin työllisyyspalveluiden järjestämissä korkeakoulutetuille työnhakijoille suunnatuissa tapahtumissa, joissa tietoa hankkeesta saatiin välitettyä suoraan hankkeen kohderyhmälle. Hankkeesta on välitetty tietoa myös Jyväskylän yliopiston sekä Jyväskylän ammattikorkeakoulun valmistumassa oleville opiskelijoille ja oppilaitosten työelämäpalveluiden henkilöstölle. Yhteistyötä on tehty KYT ry:n Kansalaistoiminnankeskus Mataran sekä Työtä etsimässä - ja OTTO-hankkeiden kanssa. Yhteistyötä on vuoden aikana tehty myös muiden alueella toimivien työllisyystyötä tekevien järjestöjen kanssa Työporukkasen sekä Keski-Suomen työllisyyspoliittisen yhteistyöryhmän tapaamisten puitteissa.

5. Avustettavan toiminnan tulosten sekä siinä kehitettyjen toimintamallien hyödynnettävyys tulevaisuudessa

Saamamme palautteen mukaan työllisyydenhoidon asiakasohjauksessa vallitsee runsaudenpula tarjolla olevissa palveluissa. Erilaisia työnhakijoille suunnattuja palveluita on paljon. Jopa niin paljon, että asiantuntijoiden sekä omavalmentajien on vaikea työn kiireen keskellä muistaa kaikkia tarjolla olevia vaihtoehtoja asiakasohjauksessa. Hankkeen toiminnan myötä on käynyt selväksi, että jatkossakin on tarvetta maksuttomille palveluille, jotka ovat työnhakija-asiakkaiden tavoitettavissa ilman välikäsiä ja portinvartijoita ja joihin osallistuminen on mahdollisimman helppoa ja onnistuu ilman raskaita selvityksiä viranomaisille.

Hankkeen toiminnan aikana on myös käynyt ilmi, että korkeakoulutetuilla, monenlaista ja laajasti sovellettavaa osaamista omaavilla työnhakijoilla on todellisia vaikeuksia tunnistaa osaamistaan ja sen käyttömahdollisuuksia. Samaan aikaan puhe työn murroksesta ja jatkuvan oppimisen ”vaatimukset” huolestuttavat. Kaikki tämä yhdessä voi aiheuttaa näköalattomuutta ja epäluottamusta omaan tulevaisuuteen, vaikka näennäisesti työnhakija vaikuttaisikin osaavalta ja kykenevältä työllistymään. Hankkeen toimintaan osallistuneet ovat selkeästi hyötäneet valmennuksesta, joka vahvistaa luottamusta omaan osaamiseen myös tulevaisuuden työmarkkinoilla. Itseluottamusta vahvistavalle ja oman osaamisen sanoittamisessa tukevalle toiminnalle on selkeästi tarvetta jatkossakin.

Henkilökohtaiselle ohjaukselle, jossa syntyy luottamuksellinen suhde ohjaajan ja ohjattavan välille ja jonka lähtökohtana on ohjattavan oma motivaatio kehittää tilannettaan, on korkeakoulutettujen työnhakijoiden keskuudessa tarvetta. Työnhakuun, arvoihin ja motivaatioon liittyvät tekijät ovat henkilökohtaisia ja elämän kokonaisuuteen linkittyviä, eivätkä kaikki hakijat koe luontevaksi avata koko elämänsä esimerkiksi TE-hallinnon virkailijalle. Matalalla kynnyksellä saatava uraohjaus mahdollistaa elämän kokonaisuuden

tarkastelun turvallisessa ja luottamuksellisessa tilassa niille työnhakijoille, joiden luottamus julkisen sektorin tarjoamia palveluita kohtaan on heikkoa.

Henkilökohtaisen ohjauksen lisäksi myös ryhmämuotoiselle, vertaistukea tarjoavalle ohjaukselle on paikkansa. Työnhaku on yksinäistä työtä ja mitä pidempään työnhakua joutuu yksin tekemään, sitä raskaammaksi ja yksinäisemmäksi se käy. Tässä tilanteessa havainto siitä, että ei ole haasteen kanssa yksin voi olla lohtua ja jaksamista tuova. Jokaisessa Työelämän Muovailustudiossa osallistujat ovat hämmästelleet, kuinka osaavia ja monipuolista työkokemusta omaavia henkilöitä on heidän kanssaan samassa tilanteessa, työttöminä työnhakijoina.

6. Suunnitelmat avustettavassa toiminnassa kehitettyjen palveluiden ja toimintatapojen hyödyntämiseksi jatkossa

Työelämän Muovailustudio on rakennettu prosessiksi, joka auttaa osallistujia rakentamaan omaa tulevaisuuden suuntaa vahvasti omiin arvoihin pohjautuen ja omaa osaamista tunnistaen niin, että lopputuloksena on hyvä määrä käytännössä toteutettavia asioita, joita oman tilanteen edistämiseksi voi tehdä. Kaikki valmennukseen osallistuneet ovat saaneet itselleen työkaluja suunnan rakentamisen ja valintojen tekemisen tueksi myös tulevaisuudessa, jos osallistujat löytävät itsensä uudestaan vastaavasta tilanteesta. Materiaalit, muistiinpanot ja oppimispäiväkirjat ovat osallistujien hyödynnettävissä vielä hankkeen päättymisen jälkeenkin.

Kaikille hankkeen toimintaan osallistuneille on jaettu tietoa hankkeessa kehitetystä Työhaun työkalupakista, joka jää osallistujien käyttöön myös hankkeen päätyttyä. Tämä työhaun opas on ladattavissa hankkeen kotisivuilta myös hankkeen päättymisen jälkeen ja hankkeen kotisivujen sulkeuduttua sen voi löytää Keski-Suomen Yhteisöjen Tuki ry:n nettisivuilta. Myös yhteistyökumppanit sekä julkisella, että kolmannella sektorilla voivat hyödyntää Työhaun työkalupakkia omassa työnhakijoiden ohjaustyössään.